

Nieuwbouw kunstencampus.
Karel de Grote Hogeschool, Van Schoonbekestraat 143, Antwerpen.

Programma van Maatregelen

E.N.A. Heirbaut

Colofon

Titel: Nieuwbouw kunstencampus. Karel de Grote Hogeschool, Van Schoonbekestraat 143, Antwerpen. Programma van Maatregelen.

Auteur: E.N.A. Heirbaut

Grafische illustraties/GIS: T. Beukelaar – van Gulik

Rapportnummer: LAReS-rapport 3

Opdrachtgever: Karel de Grote Hogeschool

Uitvoerder: LAReS, Lowlands Archaeological Research Service

Vestiging: Halle-Zoersel

Publicatiedatum: 8 december 2016

Publicatieplaats: Halle-Zoersel

Illustratieverantwoording voorblad: Uitsnede uit de kaart van Antwerpen van Nicolaes Visscher (1624), met aanduiding van het plangebied

Deel II. Programma van maatregelen: Nieuwbouw kunstencampus. Karel de Grote Hogeschool, Van Schoonbekestraat 143, Antwerpen.

1 TECHNISCHE FICHE/ADMINISTRATIEVE GEGEVENS	4
2 INLEIDING	5
3 AANLEIDING EN RESULTATEN VAN HET VOORONDERZOEK	6
4 ONDERZOEKSVRAGEN	6
5 KENNISVERMEERDERINGSPOTENTIEEL VAN HET PROJECTGEBIED EN AANBEVELING	7
5.1 IMPACT VAN DE GEPLANDE WERKEN EN AFBAKENING ZONES VOOR VERDER ONDERZOEK	7
5.2 ONDERZOEKSSTRATEGIE	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
5.2.1 ONDERZOEKSVRAGEN	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
5.2.2 MAATREGELEN	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
5.2.3 RISICO'S	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
5.2.4 PERSONEEL	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
5.2.5 DUUR	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
5.2.6 KOSTENRAMING	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
5.2.7 DOEL	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
5.2.8 DEPONEREN ARCHEOLOGISCH ENSEMBLE	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
LIJST VAN FIGUREN	9

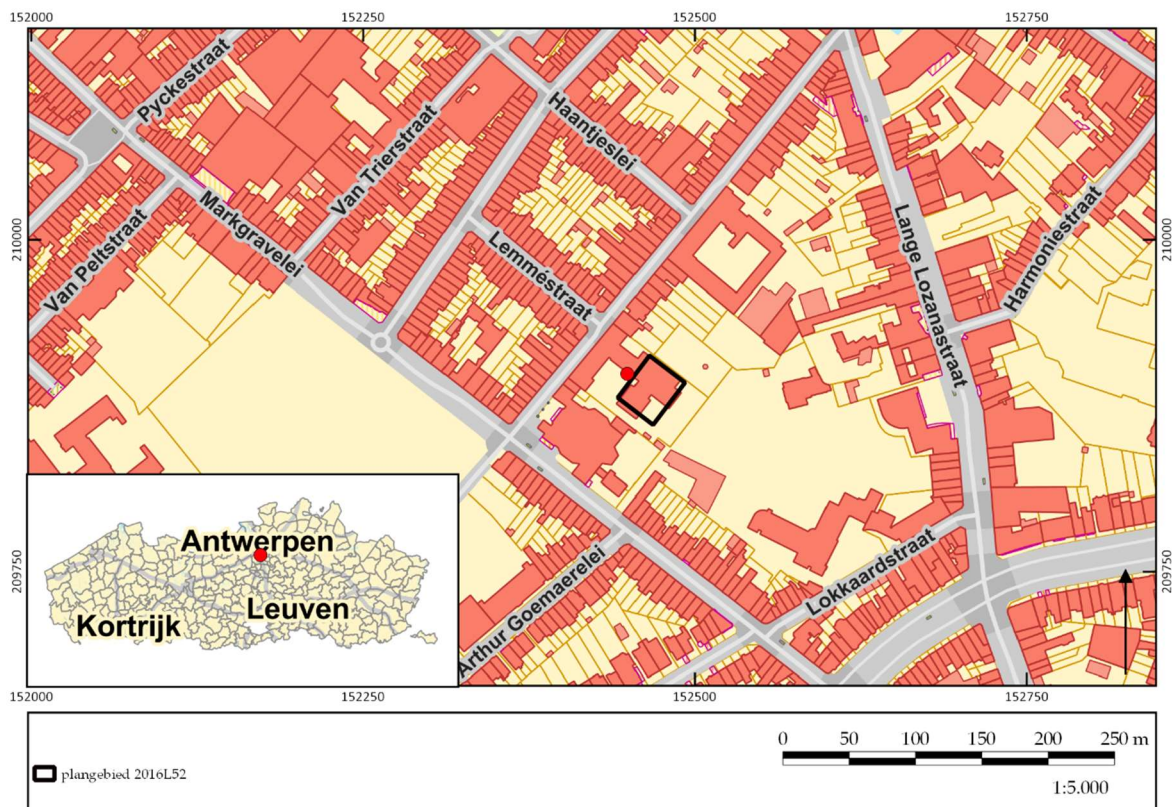
1 Technische fiche/administratieve gegevens

Naam site	Karel de Grote Hogeschool, campus Markgrave
Ligging	Van Schoonbekerstraat 143, 2018 Antwerpen
Kadastrale gegevens	ANTWERPEN 10 AFD, K, 1836/00E00
Bounding Box	X Y
	151997,468 210159,167
	151997,468 209664,167
	152847,468 210159,167
	152847,468 209664,167
Onderzoek	Archeologisch en historisch bureauonderzoek
Projectcode	2016L52
Opdrachtgever	Karel de Grote Hogeschool
Contactpersoon opdrachtgever	N. de Jonghe
Uitvoerder/veldwerkleider	Elly N.A. Heirbaut, LAReS
Erkend archeoloog	Elly N.A. Heirbaut: OE/ERK/Archeoloog/2016/00162
Nummer wettelijk depot	Niet van toepassing
Termijn	3 - 26 december 2016
Geplande ingreep	- sloop van bestaande bebouwing - nieuwbouw
Oppervlakte perceel	4868 m ²
Oppervlak nieuwbouw	1375 m ²
Oppervlak parkeerplaats	max. 967,6 m ²
Geldende wetgeving en voorwaarden	Het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014. De nota werd opgesteld overeenkomstig de Code van Goede Praktijk. De totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft, bedraagt 3000m ² of meer, zoals bepaald in artikel 5.4.2 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, en is gelegen buiten een zone waarop lagere oppervlaktecriteria van toepassing zijn.
Randvoorwaarden	De parkeerplaats die hernieuwd zal worden, is op dit moment nog bestraat. Deze bestrating zal pas verwijderd worden na het verkrijgen van de stedenbouwkundige vergunning.
Doelstelling	Het doel van deze archeologienota is om via de tot op heden beschikbare bronnen (bureauonderzoek) na te gaan wat het archeologische potentieel van het projectgebied is, wat de mogelijke bedreigingen zijn voor het eventueel aanwezige bodemarchief, en hoe hiermee dient omgegaan te worden.
Geraadpleegde personen	T. Bellens (stadsarcheoloog Antwerpen)
Thesaurus	Archeologienota, bureauonderzoek

2 Inleiding

Op de locatie waar de nieuwbouw voor de nieuwe campus gerealiseerd zal worden, staat nog bebouwing. Deze is over het hele oppervlak onderkelderd, tot maximaal 3 meter onder het huidige maaiveld. Hierdoor kan met zekerheid gezegd worden dat eventuele archeologische vindplaatsen op deze plaats al volledig vergraven zullen zijn. De nieuwbouw wordt op nagenoeg exact dezelfde locatie gebouwd als de huidige bebouwing, maar zal net iets groter zijn in grondoppervlak. Vanwege het oppervlak van het plangebied was een archeologienota noodzakelijk bij het indienen van de aanvraag voor de stedenbouwkundige vergunning.

Verder zal de parkeerplaats achter het gebouw vernieuwd worden. De huidige parkeerplaats is aangelegd tot ca. 50 cm onder het huidige maaiveld. Bij het vernieuwen zullen de huidige asfalt- en puinlagen verwijderd worden en zal de bodem nog maximaal 15 cm extra verdiept worden.

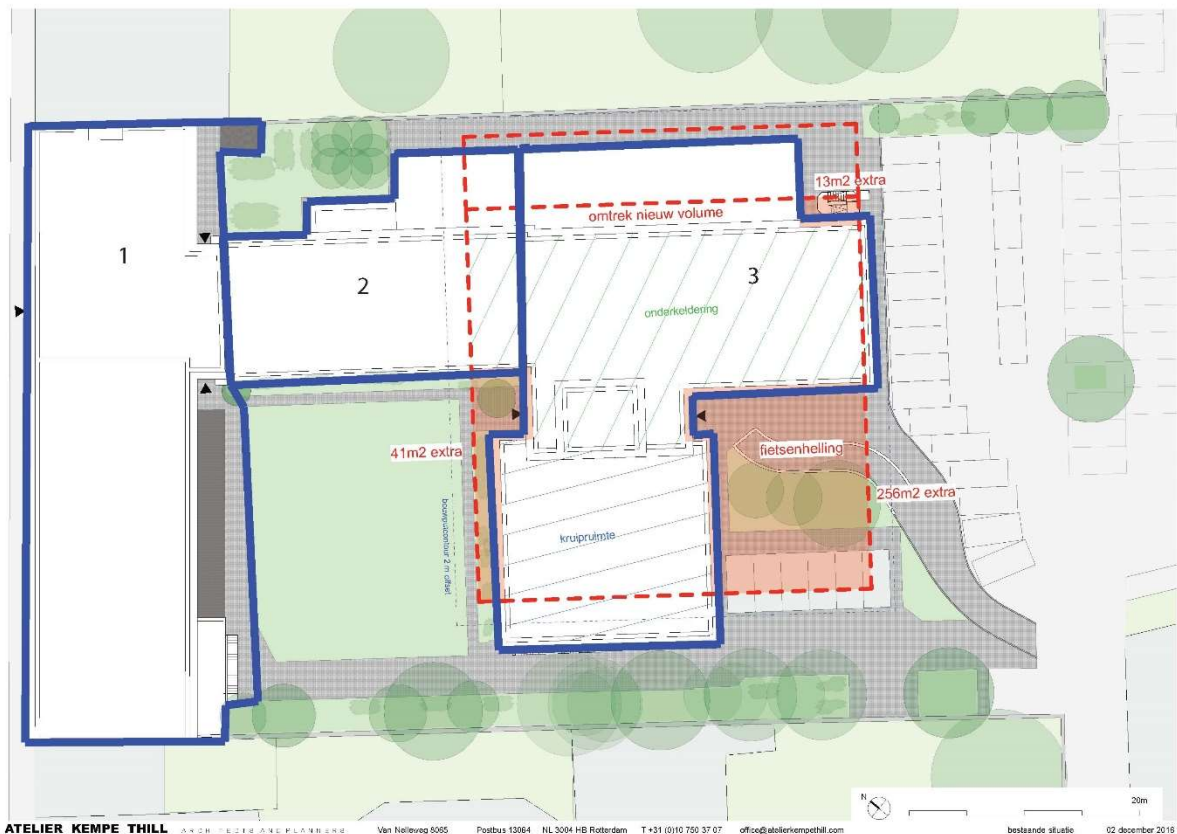

Figuur 1. Kadasterkaart (GRB-basiskaart) met aanduiding van de geplande nieuwbouw.

TBG

3 Aanleiding en resultaten van het vooronderzoek

Voor de aanleiding en resultaten van het vooronderzoek: zie hoofdstukken 2 en 5 van de archeologienota (deel I). Voor de synthese en het beantwoorden van de onderzoeksvragen op basis van het bureauonderzoek: zie hoofdstuk 6 van de archeologienota (deel I). De aanleiding en resultaten van het vooronderzoek zullen hier niet meer herhaald worden. Op onderstaande figuur 2 wordt de huidige situatie weergegeven in combinatie met het nieuwe gebouw. Achter het gebouw (rechts op de figuur) is de huidige parkeerplaats getekend.

Figuur 2. Bestaande toestand campus Markgrave (witte vlakken), met aanduiding van de in de tekst genoemde bouweenheden (in blauw omlijnd, gebaseerd op de plannen van de bestaande bebouwing), alsook die delen van het terrein waarop deze archeologienota betrekking heeft, namelijk het nieuwe campusgebouw (in rode stippellijn) en de te vernieuwen parkeerplaatsen achter het gebouw. © ATELIER KEMPE THILL/EH

4 Onderzoeksvragen

In het kader van dit bureauonderzoek zijn van tevoren enkele vragen geformuleerd waarop het onderzoek antwoord tracht te vinden.

1. Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische en cultuurhistorische potentieel van het terrein?
2. Welke archeologische sites zijn bekend in of nabij het projectgebied?
3. Wat is de landschapshistoriek/evolutie in gebruik van het terrein?
4. Wat is de impact van de geplande werken?

5. Levert het huidige bronnenmateriaal voldoende informatie op of is er aanvullend vooronderzoek (al dan niet met ingreep in de bodem) nodig? In het laatste geval: welke methode levert het meeste informatie op?

Voor de antwoorden op deze onderzoeksvragen, wordt verwezen naar hoofdstuk 6 van de archeologienota (deel I). De conclusie van het bureauonderzoek is dat op basis van historische en archeologische bronnen de archeologische verwachting voor het terrein laag tot zeer laag is.

5 Kennisvermeerderingspotentieel van het projectgebied en aanbeveling

5.1 Impact van de geplande werken en afbakening zones voor verder onderzoek

Het programma van maatregelen geeft een gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen i.v.m. de omgang met archeologisch erfgoed bij bodemingrepen. De bureaustudie heeft aangetoond dat het terrein al grotendeels vergraven is toen de huidige bebouwing werd gebouwd. Immers, alle bebouwing is onderkelderd, en dit tot op een diepte van 3 m. Dit impliceert dat, zelfs al zou er een archeologische vindplaats ter hoogte van de bestaande bebouwing op het terrein aanwezig zijn geweest, deze nu al grotendeels vergraven zou zijn.

De nieuwbouw wordt op nagenoeg dezelfde plaats opgetrokken als de huidige bebouwing. Hiervoor wordt een deel van de huidige bebouwing zowel bovengronds als ondergronds gesloopt. Het nieuwe gebouw, en de bouwput die hiervoor uitgegraven zal gaan worden, is niet veel groter dan het grondoppervlak van de huidige bebouwing (fig. 2). Alleen aan de westkant van het nieuwe gebouw zal een kleine, smalle strook onverstoorde grond afgegraven worden, en ter hoogte van de noordoostelijke hoek van het nieuwe gebouw zal een oppervlakte van 32 m² ongestoorde grond vergraven worden. Ter hoogte van de zuidoostelijke hoek zal de nieuwbouw ook groter zijn dan de oorspronkelijke bebouwing, maar hier is eerder al wel een fietsstelling aangelegd die vanaf het maaiveld naar de ondergrondse fietsstalling liep. Dit betekent dat ook hier de bodem al gedeeltelijk geroerd is.

Al met al blijkt dat dit deel van het terrein al danig op de schop is gegaan, en dat er zich nog maar heel weinig en bovendien ook slechts zeer kleine oppervlakten met ongestoorde bodem binnen de grenzen van de bouwput voor de nieuwbouw bevinden. Dit alles in aanmerking genomen, is de archeologische potentie van dit deel van het terrein zeer klein tot minimaal. Daarenboven is de kenniswinst die hieruit valt te halen ook minimaal. Als dan ten slotte een kosten-batenanalyse wordt gemaakt, is het niet aangewezen om op dit deel van het terrein nog verder archeologisch onderzoek uit te voeren.

Achter het gebouw is de bodem tot een diepte van 50 cm verstoord tijdens het aanleggen van de huidige parkeerplaats. Bij de vernieuwing van deze parkeerplaats (ca. 15 x 40 m) zal het huidige asfalt verwijderd worden en zal de grond nog maximaal 15 cm verdiept worden voor de aanleg van de nieuwe parkeerplaats. Gezien de geringe archeologische potentie voor dit gebied, en rekening houdend met de verstoring tot 50 cm onder het huidige maaiveld, is de kans dat er zich nog een intacte

archeologische vindplaats in de bodem bevindt, klein. Als dan ten slotte voor dit gedeelte van het plangebied een kosten-batenanalyse wordt gemaakt, is het niet aangewezen om op dit deel van het terrein nog verder archeologisch onderzoek uit te voeren.

Om deze reden is geen bijkomend archeologisch (voor)onderzoek nodig binnen de grenzen van het plangebied, en is geen programma van maatregelen opgemaakt.

Lijst van figuren

projectcode	fig.nr.	type	onderwerp	schaal origineel	schaal afbeelding	aanmaakdatum origineel	Aanmaak- wijze	bewerking	bronbestand
2016L52	1	kadasterkaart	aanduiding van plangebied op GRB bestaande toestand gecombineerd met	1:10.000	1:5000	2016 gestuurde versie	digitaal	Tessa Beukelaar – van Gulik	geopunt
2016L52	2	inplantingsplan	nieuwe toestand	nvt	nvt	30/11/2016	digitaal	Elly N.A. Heirbaut	Atelier Kempe Thill